

Risikorapport 2018

Søjle III (Virksomhedens oplysningsforpligtelse)

Indhold

Indledning	4
1. Risikostyringsmålsætninger og politik CRR 435 stk. 1, litra a-d	5
1.1 Ledelseserklæringer, CRR 435, litra e og f.....	9
1.2 Offentliggørelse vedrørende ledelsessystemer mv., CRR 435, stk. 2.....	10
2. Anvendelsesområde, CRR 436	10
3. Kapitalgrundlag, CRR 437.....	11
4. Kapitalkrav, CRR 438.....	11
4.1 Risikoeksponering pr. eksponeringsklasse, CRR 438, litra c	15
5. Eksponering mod modpartsrisiko, CRR 439	15
5.1. Metode CRR 439, litra a	15
5.2. Politikker for sikkerhed og kreditreserver, CRR 439, litra b	16
5.3. Politikker vedr. wrong way og ratingafhængig sikkerhedsstilling, CRR 439, litra c-d.....	16
5.4. Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR 439, litra e og f.....	16
5.5. Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR 439, litra i.....	16
6. Kapitalbuffere, CRR 440	16
7. Indikatorer for systemisk betydning, CRR 441	17
8. Kreditrisikjusteringer, CRR 442	17
8.1. Kredit- og udvandringsrisiko, CRR 442, litra a og b	17
8.2 Samlede eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til kreditrisikoreduktioner, CRR 442, litra c	18
8.3. Geografisk fordeling af eksponeringer, CRR 442, litra d.....	18
8.4. Branchefordeling pr. eksponeringsklasse, CRR 442, litra e	19
8.5. Fordeling af eksponeringer i henhold til restløbetid, CRR 442, litra f	19
8.6 Misligholdte og værdiforringede fordringer, CRR 442, litra g.....	20
8.7. Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer, CRR 442, litra h.....	20
8.8. Ændringer i justering af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer, CRR 442, litra i	20
9. Behæftede og ubehæftede aktiver, CRR 443	21
10. Anvendelse af ECAI'er, CRR 444.....	22
11. Markedsrisiko, CRR 445.....	22
12. Operationel risiko, CRR 446.....	23
13. Eksponeringer i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen CRR 447.....	23
14. Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen, CRR 448.....	24
15. Eksponering mod securitiseringspositioner, CRR 449	24
16. Aflønningspolitik, CRR 450	24

17. Gearing, CRR 451	25
18. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko, CRR 452	27
19. Kreditreduktionsteknikker, CRR 453	27
19.1 Netting, CRR 453, litra a	27
19.2 Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra b	28
19.3 Hovedkategorier af sikkerheder, CRR 453, litra c	28
19.4 Garantistillere og kreditderivatmodparter, CRR 453, litra d	29
19.5. Markedskoncentrationer indenfor sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra e	29
19.6. Sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra f	29
19.7 Sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra g	29
20. Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko, CRR 454	30
21. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko, CRR 455	30
22. IFRS9 overgangsordning	30

Indledning

Denne risikorapport offentliggøres med henblik på opfyldelse af bankens oplysningsforpligtelser i henhold til CRD IV-reglerne. Offentliggørelse sker på bankens hjemmeside: www.fynskebank.dk

Oplysningerne vil løbende blive opdateret i det omfang der måtte være behov herfor, dog som minimum i forbindelse med offentliggørelse af årsrapporten. Kvartalsvist offentliggøres et tillæg til den årlige risikorapport. Offentliggørelsen sker ligeledes på bankens hjemmeside www.fynskebank.dk.

Rapporten er udarbejdet på koncernniveau og er opbygget kronologisk således at CRR forordningens artikel 431-455 følges. Efterfølgende benævnes koncernen som enten banken eller Fynske Bank.

Denne rapport er opdateret på baggrund af årsrapporten for Fynske Bank 2018.

1. Risikostyringsmålsætninger og politik CRR 435 stk. 1, litra a-d

Fynske Bank er eksponeret i forskellige risici. Bankens bestyrelse vurderer løbende og mindst en gang om året bankens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til om risiciene er på et acceptabelt niveau.

Fynske banks væsentligste risikoområder er følgende:

Kreditrisiko

Det vil sige risikoen for tab på udlån og kreditter ved at tilgodehavender ikke kan inddrives grundet debtors manglende betalingsevne eller betalingsvilje. Kreditrisici er knyttet til bankens kerneforretningsområde og er langt den væsentligste risiko ved bankens virksomhed.

Markedsrisiko

Defineres som risikoen for tab på aktiver/forpligtelser som følge af ændringer i markedsforholdene, specielt for obligationer, aktier og valuta.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko, hvorved forstås risikoen for tab som følge af at:

- finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt
- forretningsomfanget begrænses som følge af manglende finansiering
- koncernen i yderste konsekvens bliver ude af stand til at honorere sine forpligtelser på grund af manglende finansiering

Operationelle risici

Defineres som risiko for tab på grund af utilstrækkelige og/eller fejlbehæftede interne procedurer, menneskelige og/eller systemmæssige fejl samt fejl afledt af udefra kommende hændelser.

For at sikre at bestyrelse og direktion holdes orienteret om aktuelle risici og udviklingen i disse, er der faste procedurer for rapportering til ledelsen. Bestyrelse og direktion modtager løbende rapporter vedrørende bankens forskellige typer af risici. Bestyrelsen modtager hver måned opgørelse af markeds- og likviditetsrisici. Risici vedrørende kapitalgrundlag og øvrige risici rapporteres kvartalsvis.

Bankens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af bankens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til niveauet for de enkelte risikotyper.

Bankens risikostyring behandles endvidere i det nedsatte risikoudvalg samt bankens revisionsudvalg. Begge udvalg består af medlemmer af bestyrelsen. Revisionsudvalget har bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs- revisions- og sikkerhedsmæssige forhold og at overvåge bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer.

Risikoudvalget har blandt andet til opgave at rådgive bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi og at bistå bestyrelsen med at sikre, at bestyrelsens risikostrategi implementeres.

Banken har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af bankens funktioner til, at den

risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Der er etableret procedurer, der sikrer, at mulige interessekonflikter mellem den risikoansvarliges andre opgaver end risikostyring håndteres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om bankens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke banken.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af direktionen.

Den risikoansvarlige bistår risikoudvalget med information. Den risikoansvarlige er udpeget af bestyrelsen og refererer med ovennævnte undtagelser til bankens direktion. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af bankens bestyrelse.

Særligt om kreditrisiko

Bankens bestyrelse har inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for bankens kreditgivning og foretager bevilling af de største eksponeringer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Bankens kreditpolitik fastsætter, at bankens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

- Bankens målgruppe er privatkunder og mindre/mellemstore erhvervskunder med en sund økonomi indenfor bankens naturlige markedsområde
- Banken ønsker som udgangspunkt ikke eksponeringer, der overstiger 10 % af bankens kapitalgrundlag. Med baggrund i tilsynsdiamantens pejlemærke for store engagementer styrer banken efter, at summen af store engagementer aldrig overstiger 50 % af kapitalgrundlaget
- Banken ønsker som hovedregel ikke eksponeringer inden for én branche, der påfører banken et kapitalkrav på mere end 15 % af de samlede udlån og garantier. Inden for segmentet landbrugskunder ønskes en maksimal eksponering på 12 %. For segmentet fast ejendom og gennemførelse af byggeprojekter ønskes en maksimal eksponering på 20 %. For erhvervskunder under ét mål der maksimalt være en eksponering på 65 %.
- Banken ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.
- Banken ønsker et rimeligt forhold mellem prisen på en kredit og den risiko, eksponeringen påfører banken. Ved prissætningen tages der højde for eksponeringens størrelse, kapitalbindingen, risikoen på kunden, sikkerhedsstillelse og indtjening på andre forretninger.
- Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering for kreditområdet. Bestyrelsen modtager mindst hvert kvartal rapportering på kreditområdet. Mindst 2 af de årlige rapporter er fuldstændige rapporter, mens øvrige rapporter kan være mindre omfattende.

Markedsrisiko

Bankens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af bankens markedsrisiko. Ved markedsrisiko forstås risikoen for at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. Bankens markedsrisici omfatter: aktierisici, renterisici, valutarisici og andre prisrisici. Bankens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici er, at banken ønsker at opnå det bedst mulige

afkast under hensyn til, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i særligt dækkede realkreditobligationer og likvide danske børsnoterede værdipapirer. Til afdækning og styring af de forskellige markedsrisikotyper anvender banken afledte finansielle instrumenter i det omfang, der er et ønske om at reducere eller eliminere den markedsrisiko, som banken har påtaget sig.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko banken ønsker at påtage sig. Bestyrelsen har fastsat følgende grænser for bankens markedsrisiko:

- a. At renterisikoen opgjort efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen totalt set ikke må overstige 5 procent af kernekapitalen efter fradrag.
- b. At valutarisikoen opgjort som største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor banken har et nettotilgodehavende, og valutaer, hvor banken har en nettogæld (valutaindikator 1) ikke må overstige 15 procent af kernekapitalen efter fradrag.
- c. At aktierisikoen opgjort som værdien af aktier og heraf afledte finansielle instrumenter i form af futures og optioner ikke må overstige følgende grænser:

Handelsbeholdning: 15 procent af kernekapitalen efter fradrag.

Beholdningen af børsnoterede aktier og heraf afledte instrumenter i et enkelt selskab må ikke overstige 2,5 procent af bankens kernekapital efter fradrag.

Såfremt handelsbeholdningen opgøres til et negativt beløb som følge af anvendelse af afledte finansielle instrumenter halveres de nævnte grænser.

Unoterede danske aktier: 3 procent af kernekapitalen efter fradrag.

Beholdningen af unoterede aktier i et enkelt selskab må ikke overstige 2 procent af bankens kernekapital efter fradrag.

Banken ønsker for strategiske aktier, der defineres som aktier i sektorejede virksomheder, at deltage i sektorens normale omfordeling og tegning. Strategiske aktier er ikke omfattet af ovennævnte grænse for unoterede aktier.

- d. At andre prisrisici bør undgås eller holdes på et meget lavt niveau.
- e. For at sikre, at likviditetsreserven er til stede i tilfælde af markedsstress, er det vigtigt at sikre en vis spredning i placeringen af midlerne. I bemyndigelse fra bestyrelsen er angivet den maksimale placering hos den enkelte udbyder.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Likviditetsrisiko

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte bankens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en af bestyrelsen fastsat målsætning om en LCR-brøk på 130% opgjort efter reglerne i CRR-forordningen. Det er endvidere bankens målsætning, at kundeudlån i alt overvejende grad skal finansieres via kundeindlån og egenkapital, således at bankens afhængighed af ekstern funding minimeres.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på lønsomt at

understøtte bankens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for bankens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at bankens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer banken i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at banken altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Bankens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om bankens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Udviklingen i bankens LCR-nøgletal fremgår af nedenstående tabel. Tabellen beskriver udviklingen i bankens likviditetsbuffer, udgående nettopengestrøm samt LCR-brøken.

1.000 kr.	1. kvartal 2018	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018
Likviditetsbuffer	1.354.804	1.478.916	1.590.934	1.978.142
Udgående nettopengestrøm	539.778	536.774	613.168	657.236
LCR-brøk	251 %	276 %	259 %	301 %

Operationelle risici

Banken er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder uhensigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Bankens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har banken politikker for it-sikkerhed, kontroller og forsikring, der understøtter den operationelle risikostyring.

Det er bankens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Et væsentligt område ved vurderingen af bankens operationelle risici er it. Bankens ledelse forholder sig løbende til it-sikkerheden, herunder til beredskabsplaner og nødplaner, som har til hensigt at sikre it-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af om forretningsgange etc. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici.

Bankens direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver udviklingen i bankens operationelle risici.

1.1 Ledelseserklæringer, CRR 435, litra e og f

Bankens bestyrelse og direktion har den 21. februar 2019 godkendt risikoreporten for 2018.

Det er bestyrelsens vurdering, at bankens risikostyring er tilstrækkelig og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til bankens risikoprofil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af bankens overordnede risikoprofil i tilknytning til bankens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af bankens risikoforvaltning, herunder af, hvordan bankens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af bankens direktion, intern revision, bankens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af evt. supplerende oplysninger eller redegørelser indhentet af bestyrelsen.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Bankens forretningsstrategi er baseret på bankens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Banken ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af bankens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som banken påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Banken ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er bankens målsætning, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til bankens opgjorte solvensbehov inklusive NEP-tillæg og genopretningstillæg mindst skal udgøre 2 procentpoint. Aktuelt er kapitalprocenten 22,2 % og solvensbehovet er 10,2 %. Den kapitalmæssige overdækning inklusive buffere, NEP-tillæg og genopretningstillæg udgør pr. 31. december 2018 5,9 procentpoint.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt Bankens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

	Tilsynsdiamant	Bankens opfyldelse pr. 31/12 2018
Udlånsvækst	< 20 %	5,0 %
Summen af store engagementer	< 175 %	121,4 %
Likviditetspejlemærket	> 100 %	355,0 %
Funding ratio	< 1	0,46
Ejendomseksponeringer	< 25 %	10,6 %

1.2 Offentliggørelse vedrørende ledelsessystemer mv., CRR 435, stk. 2

Bankens bestyrelsesmedlemmer besidder udover ledelsesposten i banken et antal øvrige ledelseshverv. Disse fremgår af side 18-20 i årsrapporten for 2018.

Banken følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om medlemmerne tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om bankens risici til at sikre en forsvarlig drift af banken. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på bankens hjemmeside. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nomineringsudvalgets kommissorium, som er tilgængeligt på bankens hjemmeside.

Fynske Banks bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at banken ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder.

Banken har i medfør af lov om finansiell virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et risikoudvalg. Der har i 2018 været afholdt 4 møder i risikoudvalget.

Rapportering

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesbestemte risikorammer.

Rapporteringen til direktionen og øvrige relevante interessenter foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle væsentlige områder.

2. Anvendelsesområde, CRR 436

Formålet med denne rapport er at give indblik i Fynske Banks risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på koncernniveau, medmindre det specifikt fremgår, at oplysningerne vedrører moderniveau.

Koncernoplysningerne omfatter moderselskabet Fynske Bank A/S samt dattervirksomhederne Ejendomsselskabet Centrumpladsen ApS og Leasing Fyn Svendborg A/S. Der er sammenfald mellem de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering og de virksomheder, der indgår i den kapitalmæssige konsolidering. Ejendomsselskabet ejer bankens hovedkontor. Leasing Fyn Svendborg A/S beskæftiger sig med leasing via - og er medejer af - Leasing Fyn Bank A/S.

Opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af risikovægtede eksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele m.v. i enheder i den finansielle sektor i henhold til reglerne i CRR-forordningen.

Supplerende oplysninger om dattervirksomhederne fremgår af moderselskabets note 18 i årsrapporten.

Banken er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både institutniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i Fynske Bank, som følger af den finansielle

regulering, forudsiger Fynske Bank ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer indenfor koncernen.

3. Kapitalgrundlag, CRR 437

Kapitaldækningsopgørelsen fremgår af side 11 i årsrapporten for 2018.

Banken gør aktuelt ikke brug af hybride eller supplerende kapitalinstrumenter.

4. Kapitalkrav, CRR 438

Fynske banks metode til vurdering af, hvorvidt kapitalen er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Fynske Banks ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som banken er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endeligt vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Solvensbehovet er bankens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som banken påtager sig. Bankens bestyrelse har kvartalsvist drøftelser omkring fastsættelsen af solvensbehovet, for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra bankens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom tilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af bankens solvensbehov, som skal være tilstrækkelig til at dække bankens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for bankens solvensbehov, herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af solvensbehovet.

Solvensbehovet opgøres ved 8+ metoden, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i bankens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Fynske Bank anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer banken på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til bankens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes bankens egen historik.

Fynske Bank følger nedenstående skabelon ved opgørelse af solvensbehovet:

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet	333.420	8,00
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	2.329	0,06
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,00
+ 4) Kreditrisici, heraf		
Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer	24.599	0,59
Øvrige kreditrisici	0	0,00
Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer	9.257	0,22
Koncentrationsrisiko på brancher	0	0,00
+ 5) Markedsrisici, heraf		
Renterisici (generel renterisiko og kreditspændrisiko)	28.241	0,68
Aktierisici	16.776	0,40
Valutarisici	541	0,01
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,00
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	10.419	0,25
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,0
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,0
Søjle I - kravet	333.420	8,00
Kreditrisici (4)	33.856	0,81
Markedsrisici (5)	45.557	1,09
Operationelle risici (7)	10.419	0,25
Øvrige risici (2+3+6+8)	2.329	0,06
Lovbestemte krav (9)	0	0,00
Total = kapitalbehov/solvensbehov	425.581	10,21
Den samlede risikoeksponering	4.167.751	
Kapitalgrundlag/kapitalprocent	924.733	22,19
Kapitaloverdækning	499.152	11,98

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Fynske Banks opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at banken har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i banken en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet.

Fynske Banks solvensbehov opdelt på risikoområder

Risikoområde	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag 1.000 kr.	Solvensbehov pct.
Kreditrisici	284.647	6,82
Markedsrisici	84.873	2,04
Operationelle risici	53.732	1,29
Øvrige forhold	2.329	0,06
Evt. tillæg som skyldes lovbestemte krav	0	0,00
I alt	425.581	10,21

Kreditrisici

Kreditrisikoen er bankens største risikoområde. Kreditrisici omfatter risikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, som ikke er dækket af søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle engementer og brancher. Der er tillagt 33,9 mio.kr. til dette område udover søjle I-kravet. Tillægget kan hovedsageligt henføres til store kunder med finansielle problemer.

Markedsrisici

Markedsrisikoen er risikoen for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. Der tages ikke udgangspunkt i bankens aktuelle risici, men derimod i de maksimale risici, som banken kan påtage sig inden for de grænser, som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici i henhold til lov om finansiel virksomhed § 70. Der er reserveret 45,6 mio.kr. udover søjle I-kravet. Tillægget dækker renterisikoen udenfor handelsbeholdningen samt aktierisikoen.

Operationelle risici

Operationelle risici er risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket af søjle I. Bankens kontrolmiljø er tilstrækkeligt til at minimere operationelle risici, Fynske Bank opererer med forretningsgange på alle væsentlige forretningsområder samt risikopolitikker på alle væsentlige risikoområder. Herudover er der sikret tilstrækkelig funktionsadskillelse mellem udførende og kontrollerende enheder, og hvor dette ikke er tilfældet har ledelsen sikret at der er indsat kompenserende foranstaltninger.

Banken har herudover afsat et solvenstillæg på 0,25% , svarende til ca. 10 mio. kr. Tillægget dækker øvrige potentielle operationelle risici, som banken ikke allerede har konstateret.

Øvrige forhold

Under øvrige forhold skal det vurderes, om der eventuelt skal afsættes kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer. Bankens basisindtjening har gennem en årrække været relativt stabil og budgettet for 2019 viser en vigende men stabil

basisindtjening. Udviklingen skyldes de senere års pres på rentemarginalen i sektoren, samt faldende renteafkast af banken likviditetsbeholdning. Disse forhold gør det nødvendigt med et mindre tillæg. Den forventede udlånsvækst er på et niveau som kan dækkes af søjle I-kravet på 8 %. Endelig består bankens likviditet hovedsageligt af indlån fra privat- og erhvervskunder, hvorfor bankens likviditetsoverdækning ikke er afhængig af professionelle aktører i markedet. Det vurderes derfor ikke, at være nødvendigt med yderligere tillæg på dette område.

Lovbestemte krav

Lovbestemte krav omfatter eventuelle myndighedskrav om tillæg til solvensbehovet. Fynske Bank har ikke for nærværende modtaget krav om ekstra tillæg fra myndighederne.

Bankens aktuelle overdækning/ kapitalforhold

Kapitalgrundlag	924.734 t.kr.
Kapitalbehov	425.581 t.kr.
Kapitaloverdækning	499.152 t.kr.
Kapitalprocent	22,19 pct.
Solvensbehov	10,21 pct.
Kapitaloverdækning før buffere	11,95 pct. point
Kapitalbevaringsbuffer	1,88 %
Konjunkturudligningsbuffer	0,00 %
Kapitaloverdækning efter buffere	10,10 pct. point

Kapitaloverdækningen anses for at være tilfredsstillende. Kapitaloverdækningen vil kunne sikre bankens fortsatte drift og understøtte bankens fortsatte udvikling.

4.1 Risikoeksponering pr. eksponeringsklasse, CRR 438, litra c

Bestemmelsen gælder for pengeinstitutter, der beregner de risikovægtede eksponeringer i henhold til standardmetoden.

Minimumskapitalkravet på 8 % for hver eksponeringsklasse:

1.000 kr.	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Eksponeringer mod institutter	40.732	3.259
Eksponeringer mod selskaber	1.224.915	97.993
Eksponeringer mod detailkunder	964.428	77.154
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	426.031	34.083
Eksponeringer med misligholdelse	91.577	7.326
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	166.092	13.287
Aktieeksponeringer	168.576	13.486
Andre poster	140.020	11.202
I alt	3.222.371	257.790

5. Eksponering mod modpartsrisiko, CRR 439

5.1. Metode CRR 439, litra a

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Kapitalmæssigt anvender banken markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

- Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
- For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
- Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 pct.

5.2. Politikker for sikkerhed og kreditreserver, CRR 439, litra b

Vedrørende engagementer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder behandles rammer for finansielle kontrakter efter bankens normale kredit-vurderingsprincip.

5.3. Politikker vedr. wrong way og ratingafhængig sikkerhedsstillelse, CRR 439, litra c-d

Fynske Bank anvender ikke interne modeller, hvorfor bestemmelsen ikke er relevant.

5.4. Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR 439, litra e og f

Den positive bruttodagsværdi af finansielle kontrakter efter netting, jf. CRR- forordningen, artikel 273, stk. 8 er 5.341 t.kr.

Værdien af bankens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden for mod-partsrisiko, jf. CRR-forordningen artikel 274, er 261 t.kr.

5.5. Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR 439, litra i

Fynske Bank anvender ikke interne modeller, hvorfor bestemmelsen ikke er relevant.

6. Kapitalbuffere, CRR 440

I lyset af finanskrisen i 2008 og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Fynske Bank har både eksponeringer i Danmark og i udlandet, men da instituttets totale udenlandske krediteksponeringer udgør under 2 pct. af instituttets samlede krediteksponeringer, betragtes udenlandske eksponeringer som danske eksponeringer ved opgørelsen af den kontracykliske kapitalbuffer. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager i 2018 0 pct., og Fynske Bank har derfor ikke en kontracyklisk kapitalbuffer.

Det bemærkes, at den kontracykliske buffersats gældende fra 31. marts 2019 udgør 0,5 pct. og forhøjes til 1,0 pct. gældende fra 30. september 2019. Fremadrettet vil Fynske Bank reservere kapital til den kontracykliske kapitalbuffer i overensstemmelse med de fastsatte satser.

7. Indikatorer for systemisk betydning, CRR 441

Fynske Bank er ikke defineret som systemisk vigtig.

8. Kreditrisikojusteringer, CRR 442

8.1. Kredit- og udvandringsrisiko, CRR 442, litra a og b

Fynske Bank foretager nedskrivning på krediteksporeringer efter reglerne i de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

Der nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier.

Nedskrivninger og hensættelser foretages efter en forventningsbaseret model, som indebærer at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksporeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuede informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for stadie 3-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering.

En eksporering defineres som værende kreditkreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Banken vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, banken har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksporeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Der henvises til note vedrørende anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2018 samt yderligere beskrivelse af risikostyringen i årsrapporten side 12-13.

8.2 Samlede eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til kreditrisikoreduktioner, CRR 442, litra c

1.000 kr.	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion	Eksponeringernes gennemsnitlige størrelse i løbet af perioden
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	369.651	275.778
Eksponeringer mod institutter	179.460	182.415
Eksponeringer mod selskaber	1.532.406	1.488.207
Detaleksponeringer	2.775.525	2.893.250
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.203.275	1.214.829
Eksponeringer ved misligholdelse	85.620	98.426
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	212.205	187.773
Aktieeksponeringer	212.627	202.711
Andre poster	231.020	235.079
I alt	6.801.789	6.778.468

8.3. Geografisk fordeling af eksponeringer, CRR 442, litra d

Fynske Bank er næsten udelukkende eksponeret i Danmark, og en geografisk opdeling af eksponeringskategorierne er ikke relevant.

8.4. Branchefordeling pr. eksponeringsklasse, CRR 442, litra e

1.000 kr.	Centralregeringer eller centralbanker	Institutter	Selskaber	Detaileksponeringer	Pant i fast ejendom	Eksponeringer ved misligholdelse	Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	Aktieeksponeringer	Andre poster
Offentlige myndigheder			3.016						
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri			188.804	173.427	53.229	22.062	7.984		
Industri og råstofudvinding			116.324	46.496	14.345	2.191	14.120		
Energiforsyning			46.210	54.454	811				
Bygge- og anlægsvirksomhed			116.237	158.895	45.226	2.993	126.887		
Handel			138.988	223.253	57.124	11.914			
Transport, hoteller og restauranter			430.725	56.267	59.863	1.324			
Information og kommunikation				41.820	5.413	119			
Finansiering og forsikring	369.651	179.460	29.745	21.532	8.946	6.007	53.939		
Fast ejendom			181.855	96.883	173.166	6.714	9.275		
Øvrige erhverv			280.502	393.418	68.843	3.041		212.627	
I alt erhverv	369.651	179.460	1.532.406	1.266.445	486.966	56.365	212.205	212.627	
Private				1.509.080	716.309	29.255			231.020
I alt	369.651	179.460	1.532.406	2.775.525	1.203.275	85.620	212.205	212.627	231.020

8.5. Fordeling af eksponeringer i henhold til restløbetid, CRR 442, litra f

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år
Institutter	369.651	0	0	0	0
Erhvervsvirksomheder	997.001	60.057	84.429	283.418	107.502
Detailkunder	760.260	259.574	335.458	1.028.539	391.694
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	350.090	109.632	146.070	336.202	261.281
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	44.149	4.572	9.700	20.268	6.931
I alt	2.521.151	433.835	575.657	1.668.427	767.408

8.6 Misligholdte og værdiforringede fordringer, CRR 442, litra g

1.000 kr.	Misligholdte og kreditforringede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. nedskrivninger/hensættelser i løbet af perioden *)
Individuelt vurderede udlån/garantier			
Offentlige myndigheder	0	402	2
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	130.603	82.772	-275
Industri og, råstofudvinding	11.896	8.861	-596
Energiforsyning	738	2.237	284
Bygge- og anlægsvirksomhed	11.496	12.284	-448
Handel	23.475	20.351	-953
Transport, hoteller og restauranter	11.618	12.506	-595
Information og kommunikation	8	766	-59
Finansiering og forsikring	2.803	7.226	-21
Fast ejendom	13.436	18.586	-689
Øvrige erhverv	14.327	20.023	118
I alt erhverv	220.410	185.612	-3.234
Private	154.602	88.163	-1.161
I alt individuelt vurderet	375.002	274.177	-4.393

*) Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger/hensættelser ultimo året (indeværende år) fratrukket Nedskrivninger/hensættelser ultimo året (året før) tillagt Endeligt tabt (afskrevet) i året.

8.7. Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer, CRR 442, litra h

Fynske Bank A/S er næsten udelukkende eksponeret i Danmark, og en geografisk opdeling af misligholdte og værdiforringede er ikke relevant.

8.8. Ændringer i justering af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer, CRR 442, litra i

1.000 kr.	Nedskrivninger/hensættelser jf. IFRS9	
	Udlån	Kredittilsagn, uudnyttede kreditfaciliteter og garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	268.556	27.374
Bevægelser i året		
1. Valutakursregulering	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	12.320	3.374
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår.	18.420	5.613
4. Andre bevægelser	6.299	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	19.713	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og Garantidebitorer	249.042	25.135

9. Behæftede og ubehæftede aktiver, CRR 443

1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
Bankens aktiver	0		7.128.979	
Aktieinstrumenter	0	0	309.912	309.912
Gældsinstrumenter	0	0	2.452.029	2.452.029
Heraf: udstedt af finansielle selskaber	0	0	2.452.029	2.452.029
Andre aktiver	0		822.287	

Oplysninger om behæftelseskilder:

	Modsvarende forpligtelser, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra dækkede obligationer og behæftede værdipapirer med sikkerhed i aktiver
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	0	0

10. Anvendelse af ECAI'er, CRR 444

Fynske Bank har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Banken anvender BEC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende it-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

BEC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	mod	Eksponeringer mod centralregeringer centralbanker	mod eller
1	AAA til AA-		20 %		0 %
2	A+ til A-		50 %		20 %
3	BBB+ til BBB-		100 %		50 %
4	BB+ til BB-		100 %		100 %
5	B+ til B-		150 %		100 %
6	CCC+ og under		150 %		150 %

Eksponeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	369.651	0
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	9.735	0
Eksponeringer mod institutter	178.388	41.640
Eksponeringer mod selskaber	1.071.284	0

11. Markedsrisiko, CRR 445

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici - specificeret på risikotype

Risikotype	Kapitalgrundlagskrav 1.000 kr.	Kapitalkrav (8 % af eksponeringen)
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	474.073	37.926
Valutarisiko	1.390	111
Afviklingsrisiko	0	0
Råvarerisiko	0	0

12. Operationel risiko, CRR 446

Pengeinstitutter skal kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: ”Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici.”

Fynske Bank anvender basisindikatormetoden til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici ultimo 2018 opgøres til 13,0 pct. af den samlede risikoeksponering på 4.168 mio.kr., i alt 541,4 mio.kr, svarende til et kapitalkrav på 43,3 mio.kr.

Fynske Bank gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under bankens opgørelse af solvensbehovet.

13. Eksponeringer i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen CRR 447

Fynske Bank har erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte forretningen indenfor realkredit, betalingsformidling, it, investeringsforeninger m.v. Fynske Bank påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive en lokal bank. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at størrelsen af ejerandele hele tiden afspejler den enkelte aktionærs forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Fynske Bank regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Aktier uden for handelsbeholdningen, primært sektorselskaber (1000 kr.)

Primo beholdning	219.441
Tilgang ved køb	3.911
Tilgang ved omklassificering	0
Urealiseret gevinst/tab	18.603
Realiseret gevinst/ tab	36.548
Afgang ved salg	-58.053
Ultimo beholdning	219.441

Som følge af, at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen medregnes de også i kernekapitalen.

En ændring på 10 pct. af den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 21.944 t.kr.

14. Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen, CRR 448

Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen er risikoen for at Fynske Bank påføres tab som følge af ændringer i renten. Hvis eksempelvis udlån er fastforrentede og indlån er variabelt forrentede vil bankens indtjening blive påvirket af en renteændring.

Renterisikoen opgøres som ændringen i positionens markedsværdi som følge af en renteændring på et procentpoint.

Fynske Bank er i besiddelse af både fastforrentede obligationer og fastforrentede ind- og udlån, hvilket sammenlagt giver en renterisiko på 16.879 t.kr. opgjort på nettobasis.

I bankens solvensbehovsproces vurderes yderligere, om bankens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger med en renteændring på op til 2 procentpoint kombineret med en henholdsvis rentestjling og- fladning af rentekurven. Denne stresstest resulterer i et tillæg til solvensbehovet på 2.568 t.kr.

15. Eksponering mod securitiseringspositioner, CRR 449

Banken anvender ikke securitiseringer.

16. Aflønningspolitik, CRR 450

Bankens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for banken, som er godkendt af generalforsamlingen/repræsentantskabet. Banken udbetaler ikke variable løndele til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere.

Banken har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med bankens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning. Aflønningsudvalget består af formanden og næstformanden for bestyrelsen samt et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Udvalget har i 2018 afholdt 2 møder, hvor alle medlemmer af udvalget deltog.

Aflønningsudvalgets opgaver og lønpolitikken fremgår af årsrapportens side 16.

17. Gearing, CRR 451

Gearingsgraden beregnes som kernekapital sat i forhold til bankens uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3%, svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital.

Fynske Bank overholder dette krav, idet Fynske Banks gearingsgrad ultimo 2018 er opgjort til 11,2%, svarende til en gearing på 8,9 gange kernekapitalen.

Gearingsgrad i henhold til CRR

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

	1.000 kr.	
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	7.128.979
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	0
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	0
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner («SFT'er»)	0
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	1.209.288
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
EU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
7	Andre justeringer	-98.622
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	8.239.645

Oplysninger om gearingsgrad

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	7.128.979
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-98.622
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	7.030.357
Derivateksponeringer		
4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med alle derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargen modtaget kontant)	0
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med alle derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	0
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	0
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	0
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	0
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	0
9	Justeret faktisk notional værdi af solgte kreditderivater	0
10	(Justerede faktiske notional værdi justeringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	0
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	0
SFT-eksponeringer		
12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	0
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	0
14	Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	0
EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	0
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	0
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundecleared SFT-eksponering)	0
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	0
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notional bruttoværdi	2.920.070
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-1.710.782
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	1.209.288
(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)		
EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	924.733
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	8.239.645
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	11,2
Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes		
EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	0
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	0

Skema LRSpl: Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	7.030.3574
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	2.506.230
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	4.524.127
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	369.651
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der ikke behandles som stater	9.338
EU-7	Institutter	128.743
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	544.534
EU-9	Detaleksponeringer	1.202.315
EU-10	Selskaber	998.940
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	75.031
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	1.195.575

Overvågningen af gearingsgraden indgår i Fynske Banks løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen.

18. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko, CRR 452

Banken anvender ikke IRB-metoden.

19. Kreditreduktionsteknikker, CRR 453

19.1 Netting, CRR 453, litra a

Banken anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

19.2 Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra b

Et væsentligt element i styringen af bankens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder.

De hyppigst forekommende former for sikkerheder er pant i fast ejendom, pant i løsøre og fordringer og pant i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Banken har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillinger prioriteret at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier - inden for og uden for et hovedindeks
- Investeringsforeningsbeviser

Bankens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Bankens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at banken har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for banken.

Banken har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at banken har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i bankens kreditafdeling.

19.3 Hovedkategorier af sikkerheder, CRR 453, litra c

Banken anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at banken kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder banker kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til CRR afgrænsninger kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som banken normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier - inden for og uden for et hovedindeks
- Investeringsforeningsbeviser

19.4 Garantistillere og kreditderivatmodparter, CRR 453, litra d

Banken anvender garantier, som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer, udstedt af følgende typer modparter:

- Centralregeringer
- Regionale og lokale myndigheder
- Kreditinstitutter

19.5. Markedskoncentrationer indenfor sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra e

Banken ønsker alene i begrænset omfang at finansiere investeringsengagementer. Banken stiller visse krav til spredningen af investeringerne, hvorfor der ligeledes vil være en spredning i kreditrisikokoncentrationen vedrørende finansielle sikkerheder.

19.6. Sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra f

Banken anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringsklasse.

Kreditrisikoreducerende finansielle sikkerheder fordelt på eksponeringsklasser

Eksponeringsklasse	Sikkerhedens værdi (1.000 kr.)
Eksponeringer mod selskaber	12.914
Detaleksponeringer	36.930
Eksponeringer ved misligholdelse	390
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	7.266
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	689

19.7 Sikkerhedsstillelse, CRR 453, litra g

Banken anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR garantier og kreditderivater til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser de samlede eksponering, inden for hver eksponeringsklasse som er dækket af garantier eller kreditderivater.

Kreditrisikoreducerende garantier fordelt på eksponeringsklasser

Eksponeringsklasse	Garantier (1.000 kr.)
Eksponeringer mod selskaber	5.614
Detaleksponeringer	4.090
Eksponeringer ved misligholdelse	277

20. Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko, CRR 454

Banken anvender ikke den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko.

21. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko, CRR 455

Banken anvender ikke interne modeller for markedsrisiko.

22. IFRS9 overgangsordning

Banken anvender ikke IFRS9 overgangsordningen. Den fulde effekt af implementeringen af IFRS9 er dermed indeholdt i kapitalgrundlag, kapitalprocent og gearingsgrad.